

EMMERT, FRANTIŠEK:***HOLOCAUST.*****PRAHA: MLADÁ FRONTA, 2018, 176 s.****ISBN 978-80-204-4817-0.***Milan Mašát¹*

V tomto roce vyšla v novém zpracování faktografická publikace *Holocaust* Františka Emmerta, etablovaného autora na poli historické literatury faktu. Tvůrce byl za svou literární činnost oceněn několika prestižními cenami, například v roce 2009 získal hlavní cenu E. E. Kische za knihu *Osudové osmičky v našich dějinách*. Kniha, která je předmětem recenze, byla poprvé vydána v roce 2007 a dočkala se také anglického překladu. Letos *Holocaust* vychází v upraveném vydání v Mladé frontě.

Problematika holocaustu (jak už napovídá samotný název publikace, využívá spisovatel tento termín, proto se budu v rámci recenze držet autorem zavedené terminologie) je v současné době velmi aktuální, a to zejména z důvodu narůstajícího množství projevů nesnášenlivosti ve společnosti, vzrůstající mírou agresivnější, xenofobní a rasistické rétoriky, aktuálnost dané oblasti je patrná také v souvislosti s evropskou migrační situací. Domnívám se, že politické reprezentace by si měly uvědomit, že nebýt do značné míry protiimigrační politiky některých států v období druhé světové války (kvóty pro přijímání uprchlíků, určité zavírání očí před děním v nacistickém Německu a v zemích pod jeho vlivem a jiné), počet obětí nacistické vyhlazovací mašinerie mohl být menší. Paralely mezi určitými událostmi v jedné historické etapě a současným celospolečenským děním jsou zcela patrné.

Právě analogie mezi současnou společenskou globální situací a událostmi ve zmiňované historické etapě jsou podle mého názoru argumentem, proč by se s fenoménem holocaustu měli lidé seznamovat v co největší míře. Vždyť právě z minulých chyb a omylů bychom se měli poučit.

Faktografických příspěvků o holocaustu vzniklo značné množství. V čem se tedy Emmertova kniha odlišuje? Zásadní diferencí spatřuji ve skutečnosti, že autor prezentuje vymezený fenomén komplexně. Nezaměřuje se pouze na určitý jev v rámci holocaustu (například koncentrační a vyhlazovací tábory, nástup Hitlera k moci a podobně). V tomto bodě je tedy publikace jedi-

¹ Autor recenze je interním doktorandem Katedry českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty UP v Olomouci.

nečná, recipient nalezne na jednom místě souhrnné informace o vymezené problematice.

Kniha obsahuje dvacet sedm kapitol, které jsou řazeny dle vývoje jedné linie událostí druhé světové války. První dvě kapitoly jsou věnovány zevrubným dějinám Židů, jejich kultuře a vývoji antisemitismu se zaměřením na Československo a Německo, a to se zasazením do světového kontextu. Následující oddíly chronologicky popisují vývoj názorů nacistické strany v čele s Adolfem Hitlerem, a to především s důrazem na vztah této strany k osobám židovské národnosti v rozmezí let 1933–1945. Obsahem publikace je komplexní výklad o perzekuci Židů, od nástupu Adolfa Hitlera k moci (leden 1933) až po konec druhé světové války na evropském kontinentu. Velmi oceňuji kapitolu, která datací zasahuje do roku 1948, a sice úsek věnovaný konstituování Izraele. Kapitola je vybavena souhrnnými informacemi o problémech, které vznik samostatného židovského státu provázely a jež mají svůj dosah až do dnešních dob.

Hlavní přínos publikace shledávám zejména v přehledném a jasném vysvětlení nejdůležitějších milníků v rámci vymezeného jevu. V každé kapitole se čtenář může seznámit s množstvím dochovaných autentických materiálů, které se k danému fenoménu vztahují – například v kapitole *Norimberské zákony* jsou recipienti seznámeni s obálkou periodika *Der Stürmer* z června 1933, s prvním prováděcím předpisem *Norimberských zákonů* vydaným 14. listopadu 1935 či s propagandistickým plakátem, který komparuje údajný „mentální rozdíl“ mezi „ušlechtilým nordickým člověkem“ a „odporným židovským podčlověkem“.

Holocaust je rovněž vybaven množstvím sloupků, které seznamují čtenářskou veřejnost s nejdůležitějšími pojmy, které se k danému jevu vážou, například v rámci kapitoly *Norimberské zákony* se jedná o vysvětlení sousloví *Sjezdy NSDAP* a poznámku nazvanou *Židé a míšenci* objasňující rozdíly mezi Židy, míšenci prvního stupně a míšenci druhého stupně.

Dalším pozitivem knihy je určitá uzavřenost každého oddílu, recipient může publikaci využít za účelem vyhledávání nejrůznějších informací, lze ji využít také k doplnění určitých znalostí z oblasti holocaustu nebo ji lze použít jako studijní materiál k dějinám dvacátého století. Lze konstatovat, že Emmertovo dílo je svým charakterem encyklopedií jedné linie událostí druhé světové války.

Autor systematickým výkladem na sto sedmdesáti šesti stranách popisuje základní faktografické údaje v rámci společenského dění ve spojení s globální politickou situací v dané době, prezentuje značné množství dobových autentických materiálů a explicitně objasňuje základní fakta z období holocaustu.

Zmíněné aspekty podle mého názoru z knihy činí přehledného průvodce vývoje perzekuce Židů v meziválečné době a v období druhé světové války s odkazy na etapy předcházející i následovné.

Publikace *Holocaust* erudovaného autora Františka Emmerta výborným způsobem prezentuje hrůznou historickou etapu, poskytuje množství vizuálních materiálů sloužících k dokreslení výkladu a jasně formuluje fakta týkající se dílčích událostí vymezeného fenoménu v rámci celospolečenského názorového vývoje ve vztahu k světovým dějinám. Dílo je znamenitě zpracováno a mělo by se, v konotaci se současným děním ve společnosti, stát základním informačním materiálem prezentujícím jednu etapu dějin dvacátého století.

Mgr. Milan Mašát
Hviezdoslavova 251/21
783 02 Olomouc – Nemilany
Česká republika
e-mail: milan.masat01@upol.cz; milan0m@seznam.cz